

شهر نرم

تراکم ساختمانی برای زندگی روزمره

دیوید سیم

پیشگفتار: یان گل

ترجمه و بازگردانی:

دکتر حمیدرضا دانش پور

دکتر نوید سعیدی رضوانی

به نام خدا

سرشناسه	: سیم، دیوید (Sim, David Creative director)
عنوان و نام پدیدآور	: شهر نرم: تراکم ساختمانی برای زندگی روزمره / دیوید سیم؛ پیشگفتار یان گل؛ ترجمه و بازگردانی حمیدرضا دانش‌پور، نوید سعیدی رضوانی.
مشخصات نشر	: تهران: گوهر دانش، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۰ ص: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۴-۱۹۸-۵
یادداشت	: Soft city : building density for everyday life : ۲۰۱۹
عنوان دیگر	: تراکم ساختمانی برای زندگی روزمره.
موضوع	: City planning شهرسازی Urban density تراکم شهری Land use, Urban کاربری زمین‌های شهری
شناسه افزوده	: Gehl, Jan . م. - ۱۹۲۶ - یان، گل.
شناسه افزوده	: دانش‌پور، حمیدرضا، ۱۳۶۲ - مترجم
شناسه افزوده	: سعیدی رضوانی، نوید، ۱۳۴۷ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۶۶HT
رده بندی دیویی	: ۱۱۶/۳۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۰۵۵۱۵

تلفن و نمابر: ۷۷۸۰۵۹۹۳-۷۷۱۳۱۹۶۰

پست الکترونیکی: gohardanesh@hotmail.com

نام کتاب: شهر نرم (تراکم ساختمانی برای زندگی روزمره)

نویسنده: دیوید سیم

پیشگفتار: یان گل

مترجمان:

حمیدرضا دانش‌پور

دکترای شهرسازی، مدرس دانشگاه، گروه معماری و شهرسازی

نوید سعیدی رضوانی

استادیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

Navidsaeidirezvani@yahoo.com

Hamidrezadaneshpour@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۴-۱۹۸-۵

تعداد: ۲۵۰ نسخه

چاپ اول: سال ۱۴۰۱

کلیه حقوق چاپ و نشر برای مترجمین محفوظ است.

قیمت: ۲۲۵۰۰۰ تومان

این کتاب با رعایت قانون کپی رایت و اخذ اجازه از نویسنده ترجمه و چاپ گردیده است.

ترجمه شناسنامه انگلیسی کتاب:

کلیه حقوق این سایت متعلق به کنوانسیون‌های حق چاپ بین‌المللی و بان آمریکایی است. هیچ بخشی از این کتاب نباید به هر شکلی و با به هر وسیله بدون مجوز کتبی از ناشر تولید شود:

Island Press, ۲۰۰۰ M Street NW, Suite ۶۵۰, Washington, DC ۲۰۰۳۶, USA

شماره کنترل کتابخانه کنگره: ۲۰۱۸۹۴۶۷۵۵

کلیه کتاب‌های جزیره مطبوعاتی بر روی مواد حافظ محیط زیست چاپ می‌شوند.

تیم پروژه

بیرگیت سوار^۱، مدیر پروژه

ماری بوی تامسن^۲، طراح گرافیکی

اسکات پرزیبلا^۳، معمار

مارتین نلسون^۴، دستیار پروژه

کامیلیا سیگارد-آندرسن^۵، معاون تحقیقات

آن لوئیز برات سورینسن^۶، دستیار دانشجویی

مادس کجار^۷، دستیار دانشجویی

النا بالابانسکا^۸، دستیار دانشجویی

آنا لیندگارد چنسن^۹، دستیار دانشجویی

آریانا باووسو^{۱۰}، دستیار دانشجویی

ساموئل سزادر^{۱۱}، دستیار دانشجویی

عکس‌ها در Soft City عمدتاً توسط نویسنده گرفته شده است. از لارس گمزی^{۱۲} برای پیدا کردن برخی از عکس‌های غیر قابل دسترس در مجموعه چشمگیرش تشکر ویژه به عمل می‌آید.

این پروژه با حمایت مالی رتالاندانیا، دانمارک انجام شده است.

تهیه شده در ایالات متحده آمریکا

۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰

کلید واژگان: تغییرات آب و هوا، فضای اشتراکی، جامعه، کینهاگ، حیاط و محوطه، دوچرخه‌سواری، محصور بودن، تراکم کم، تراکم، مقیاس انسانی، حس زیبای آرامش و راحتی، تحرک، طبیعت، همسایگان، تنوع فضایی، حمل و نقل عمومی، قابلیت استفاده روی

^۱ Birgitte Svarre

^۲ Marie Boye Thomsen

^۳ Scott Przibella

^۴ Martin Nelson

^۵ Camilla Siggard-Andersen

^۶ Anne Louise Brath Severinsen

^۷ Mads Kjær

^۸ Elena Balabanska

^۹ Anna Lindgaard Jensen

^{۱۰} Arianna Bavuso

^{۱۱} Samuel Csader

^{۱۲} Lars Gemzøe

فهرست

- پیشگفتار یان گل ۹

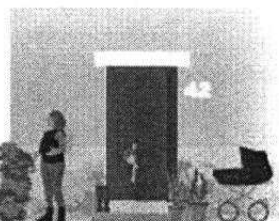

- مقدمه نویسنده ۱۲

- مقدمه نویسنده برای خوانندگان فارسی زبان ۱۴

- مقدمه مترجمان ۱۵

www.ketab.ir

معرفی

- از زندگی میان ساختمان ها تا شهر نرم ۱۷

- همسایگی ۲۴

بلوک های ساختمانی

- زندگی محلی در جهان در حال شهری شدن ۳۰

• زمان زندگی شما ۱۲۲

گذر و تداوم

در جهانی پرازدحام و تفکیک شده ۱۲۵

• زندگی لایه‌بندی شده ۱۸۶

۱۹۱ زندگی مطابق با آب و هوا

طی تغییرات اقلیمی

www.ketab.ir

• شکستن نرم، سخت است ۲۶۹

ضوابط نه‌گانه

برای یک تراکم شهری با قابلیت سکونت ۲۷۸

• یادداشت‌ها ۳۰۱

• واژه نامه ۳۰۵

در سال ۱۹۳۳، گروهی منحصر به فرد از معماران و شهرسازان اروپایی برای امضای منشور CIAM^{۱۹} (کنگره‌های بین‌المللی معماری مدرن) که به‌طور گسترده شهرسازی را تغییر می‌داد؛ در آتن ملاقات کردند. این منشور که اغلب به‌عنوان منشور آتن خوانده می‌شود، به آینده معماری و شهرها پرداخت و اساساً توصیه می‌شد که از این پس باید با دقت، عملکردهای مختلف شهر از هم جدا شوند: همیشه مکان‌های مسکونی، کاری، تفریحی و ارتباطات از هم جدا نگه داشته شوند. این رویکرد، عملکردگرایی نامیده و کل جنبش به‌عنوان مدرنیسم شناخته شد. این ایده‌ها نه تنها به‌عنوان اصول راهنمای معماری و شهرسازی برای دهه‌های بعد در قرن بیستم به شمار می‌رفت، بلکه به شکلی همه گیر در سراسر جهان مورد استناد واقع شدند. مخصوصاً بعد از ۱۹۶۰، با شروع شهرنشینی سریع در سراسر جهان، اصول شهرسازی مدرنیسم کاملاً حاکم شد. به‌عنوان بخشی از این برنامه، تمرکز سنتی بر ایجاد شهرها در فضاهای اطراف برای مردم، به تمرکز بر ساختمان‌هایی که با فضاهای باقی‌مانده احاطه شده بودند تغییر یافت. ایده‌های مدرنیستی شامل ساختمان‌های آزاد، مستقل و تک عملکردی محاصره شده توسط فضاها، به همه جای دنیا رفت. در کل، این اصول جدید نمایانگر اساسی‌ترین تغییر دوره در تاریخ اسکان بشر بود. اما به طور کلی، هرگز ارزیابی مناسبی از این که آیا این تغییرات واقعا برای بشر مفید بوده‌اند یا خیر، انجام نشد. در واقع، آنها برای بشریت کاری نکردند، زیرا نمونه‌های بسیاری از نارضایتی گسترده از این سکونتگاه‌ها وجود دارد.

در سال ۱۹۹۸، طی یک کنفرانس جدید شهرسازان اروپایی به آتن^{۲۰} دعوت شدند. براساس تجربه ۶۵ ساله، از زمان کنفرانس گذشته تا سال ۱۹۹۸، منشور جدید آتن تدوین شد که اساساً چنین می‌گوید: مکان‌های مسکونی، کار، تفریحی و ارتباطات هرگز نباید جدا از هم باشند. یک چرخش کامل!

به نظر می‌رسد ۶۵ سال طول کشید تا بسیاری از مناطق شهری مدرنیسم به این نتیجه رسیدند. با این حال، جنبش ضد شهر برای مردم به تدریج و طی سال‌های متمادی در واکنش به جنبش مدرنیستی تکنوکراتیک تغییر یافت.

با بررسی نوشتارها و تحقیقات، اثر جین جیکوبز^{۲۱} در نیویورک و کتاب معروف او در سال ۱۹۶۱ مرگ و زندگی در شهرهای بزرگ آمریکا، دیده می‌شود. جین جیکوبز بسیار عالی مشکلات شهرسازی مدرن را توصیف کرده است. او شروع به تدوین خط مشی جدیدی کرد: به بیرون از پنجره خود نگاه کن؛ به مردم نگاه کن؛ به زندگی قبل از برنامه‌ریزی و طراحی خودت نگاه کن.

در سال‌ها و دهه‌ها پس از فراخوان وی، تعدادی از محققان کارهای گسترده و عمیقی در رابطه با چگونگی تأثیر فرم فضای ساخته شده بر کیفیت زندگی انجام دادند. مدرسه نیویورک با الهام از جین جیکوبز، ابتدا با ویلیام اچ وایت^{۲۲} و بعد با پروژه

¹⁸ Jan Gehl

¹⁹ Congrès internationaux d'architecture moderne

²⁰ Athens

²¹ Jane Jacobs

²² William H. Whyte

فضاهای عمومی، کار را ادامه داد. در کالیفرنیا، مدرسه برکلی، با کریستوفر الکساندر^{۲۳}، دونالد اپلایارد^{۲۴}، کلر کوپر مارکوس^{۲۵}، آلن جیکوبز^{۲۶} و پیتر باسلمان^{۲۷}، تحقیقات بسیار ارزشمندی را در چندین دهه در رابطه با بینش معماری و شهرسازی انسان‌محور انجام دادند.

در کپنهاگ، یک محیط تحقیقاتی نسبتاً گسترده در دانشکده معماری واقع در آکادمی هنرهای زیبای رویال دانمارک در اواسط دهه ۱۹۶۰ ایجاد شد. بیش از ۴۰ سال این مدرسه به طور مداوم در زمینه معماری و شهرسازی مردم‌محور تحقیقات انجام داد. من یکی از محققین این مدرسه، به همراه لارس گمزی، بیرگیت سواره، کامیلا ون دورز^{۲۸} و... بودم. این گروه جریان پایداری از تولید کتاب‌ها را راه انداخته بودند، با عناوینی مانند *زندگی میان ساختمان‌ها* (۱۹۷۱)، *فضاهای عمومی - زندگی عمومی* (۱۹۹۶) و *شهرهایی برای مردم* (۲۰۱۰). این کتاب‌ها و کتاب‌های دیگر "کپنهاگ" سال‌ها در همه نقاط دنیا پخش شده است. مدرسه کپنهاگ تأثیر عمده‌ای در توسعه کپنهاگ به‌عنوان یکی از قابل سکونت‌ترین شهرهای جهان داشته است. با گذشت سال‌ها، شهرسازی مردم‌محور در بسیاری از شهرها در سراسر جهان اعمال شده است، مانند اسلو، استکهلم^{۲۹}، سیدنی، ملبورن، لندن، نیویورک و مسکو.

به موازات این اقدامات تحقیقاتی گوناگون و کاربرد آنها در بهبود پروژه‌های شهری، تعداد قابل توجهی از پروژه‌های مسکونی مردم‌محور نیز انجام گردید. برجسته‌ترین پروژه در میان آنها، پروژه واحد همسایگی و مسکن توسط معمار انگلیسی-سوئدی رالف ارسکین^{۳۰}، از دهه ۱۹۴۰ تا زمان مرگ وی در سال ۲۰۰۵، است. در حالی که مدرنیست‌ها بر ساختمان‌های تک عملکردی که با فضاهای باقیمانده احاطه شده‌اند، متمرکز هستند؛ رالف ارسکین روی مردم، ساختمان‌ها و فضای بین ساختمان‌ها متمرکز شد. نتیجه آن، طراحی واحدهای همسایگی عالی، نقشه‌های سایت زیبا، معماری عالی و توجه شگفت‌انگیز به جزئیات، مردم و شهر می‌باشد. از جمله برجسته‌ترین پروژه‌های دفتر رالف ارسکین، واحدهای همسایگی ساندویکا^{۳۱}، تیبرو^{۳۲}، اسپرانزا^{۳۳} و اکرو^{۳۴} در سوئد، خلیج ریپالس^{۳۵} در کانادا و بیکر وال^{۳۶} در نیوکاسل، انگلیس است. بر اساس علاقه ساکنان، می‌توان گفت رالف ارسکین تأثیر چشمگیری در هنر ساختن محلات خوب به ویژه در سوئد داشته است. درباره پروفیسور کلاس تام^{۳۷} که سال‌ها با ارسکین کار می‌کرد و محله‌ی زیبای بو^{۳۸} را در مالموی سوئد^{۳۹}، طراحی کرد در این کتاب بحث شده است. توسعه در روحیه رالف ارسکین بسیار دیده می‌شود. سایر پروژه‌های اخیر سوئد مانند Hammarby Sjöstad و Järla Sjö نیز به شدت تحت تأثیر "روش ساختمان انسان‌محور ارسکین" قرار گرفته‌اند. در مصاحبه‌ای در سال ۲۰۰۰ از رالف ارسکین

²³ Christopher Alexander

²⁴ Donald Appleyard

²⁵ Clare Cooper Marcus

²⁶ Allan Jacobs

²⁷ Peter Bosselmann

²⁸ Camilla van Deurs

²⁹ Stockholm

³⁰ Ralph Erskine

³¹ Sandvika

³² Tibro

³³ Esperanza

³⁴ Ekero

³⁵ Repulse Bay

³⁶ Byker Wall

³⁷ Klas Tham

³⁸ Bo

³⁹ Malmo, Sweden

سؤال شد که برای یک معمار خوب شدن چه چیزی لازم است؟ او پاسخ داد "برای اینکه معمار خوبی باشید، باید عاشق مردم باشید. زیرا معماری یک هنر کاربردی است و با لایه‌های مختلف زندگی مردم سروکار دارد."

این همه صحبت گفته شده چه ارتباطی با soft city نوشته شده توسط دیوید سیم دارد؟ در واقع، هر کلمه برای درک اینکه دیوید سیم چه کسی است، پیشینه او چیست و جایگاه ایده soft city در الگوی غالب روندهای جاری در مسکن و شهرسازی، به ما کمک می‌کند.

دیوید سیم^{۴۰}، یکی دیگر از مهاجران انگلستان به اسکاتلند، یک دانشجو، یک معلم معماری و اخیراً به‌عنوان شریک و مدیری خلاق برای گل - شدیداً تحت تأثیر دانش مدرسه کپنهاگ است. به‌عنوان یک مربی در دانشکده معماری لوند^{۴۱}، از نزدیک با تعدادی "آرشیکت" خوب به خصوص پروفیسور کلاس تام^{۴۲}، همکاری کرده است. دیوید تحت یک آموزش فشرده مردم محور بوده است. شهرهای خوب و مسکن خوب برای مردم در حقیقت همان چیزی است که دغدغه‌ی فکری وی می‌باشد و آن چیزی است که او در این کتاب به آن پرداخته است. همچنین همه تأثیرات و نگرانی‌های فوق‌الذکر، در توصیف دقیق او از صحنه‌های زندگی روزمره و جزئیات بسیاری که برای ایجاد یک شهر نرم (soft city) باید مورد توجه قرار گیرد؛ به وضوح دیده می‌شود.

Soft city یک کتاب قائم به شخص است، همان‌طور که نشان‌دهنده علاقه زیاد دیوید به مردم و زندگی است. او در این کتاب از تجربه عالی خود در زمینه کار بر روی پروژه‌ها در تمام قاره‌ها و در همه فرهنگ‌ها گفته است. شما از توانایی برجسته او برای دیدن، مشاهده و بازتاب صحنه‌های زندگی و شهرها بهره‌مند خواهید شد. Soft city علاوه بر این یک نظریه جدید به ادبیات رو به رشد در حوزه معماری و شهرسازی مردم‌دوست است. در واقع، معماری و شهرسازی نیاز دارند کمی نرم‌تر (soft) باشند.

اینجا مکان خوبی برای شروع است.

یان گل

کپنهاگ، آوریل ۲۰۱۹

⁴⁰ David Sim

⁴¹ Lund School of Architecture

⁴² Professor Klas Tham